

Przedmowa

Dokonane w 2002 r. zmiany ustawodawstwa pozwalają uznać system sądownictwa administracyjnego w Polsce za w pełni rozwinięty i dostosowany, w znaczeniu ustrojowym, do wymagań konstytucyjnych. Przeprowadzone w 2015 i 2017 r. nowelizacje ustawy – Prawo o postępowaniu administracyjnym wskazywałyby natomiast, że podlega on stałej ewolucji w sensie funkcjonalnym. Poszukiwanie metod i środków, które zwiększałyby efektywność sądowej kontroli administracji publicznej i sprawność procedur służących realizacji tego celu, jest zresztą zadaniem podejmowanym – z różnym skutkiem – w wielu systemach prawnych. W opracowaniu zwrócono szczególną uwagę na ten problem, eksponując kwestie budzące najwięcej wątpliwości praktycznych i kontrowersji natury teoretycznej. Przedstawione rozważania wykraczają w pewnym stopniu poza tradycyjnie ujmowany przedmiot wykładu akademickiego, odwołując się nie tylko do dorobku rodzimej doktryny i orzecznictwa sądowego, lecz również do ustaleń nauki obcej. W przekonaniu autorów, pomijanie ich z pewnością obniża wartość wszelkich dyskusji o prawie, rodząc ryzyko powielania utartych już i nie zawsze wiernie odzwierciedlających rzeczywistość, stereotypów i schematów myślenia. Wyzwania, przed którymi stoimy, narzucone przede wszystkim przez daleko zaawansowany proces integracji europejskiej i zjawisko kształtowania rozwiązań właściwych dla idei *good governance*, skłaniają do nowego spojrzenia na zagadnienia sądownictwa administracyjnego, w tym uwzględnienia – obok kryteriów legalności zachowań administracji i ochrony praw jednostki – także elementu pragmatyzmu działania, w tym społecznych kosztów uruchamiania mechanizmów kontroli i wywołanych tym uciążliwości dla stron postępowania.

Zamieszczone w poszczególnych rozdziałach książki wywody oddają osobiste zapatrywania i poglądy, nie we wszystkich przypadkach podzielane całkowicie przez pozostałych autorów. Konieczność respektowania punktu widzenia każdego z nich nie podważa faktu, że odpowiedzialność za wszelkie usterki i niedociągnięcia tej pracy ponosi wyłącznie jej redaktor naukowy.